

Інформація

Л. Т. Шевчук, С. Д. Щеглюк

Проблеми та перспективи розвитку малих міст Карпатського регіону

12 грудня 2012 р. в Інституті регіональних досліджень НАН України відбувся круглий стіл на тему «Проблеми та перспективи розвитку малих міст Карпатського регіону». Актуальність питань розвитку малих міст регіону в сучасних умовах та необхідність пошуку шляхів вирішення проблем поєднала потреби науковців, практиків-містобудівельників, представників влади, громадських діячів.

На круглий стіл були запрошені провідні науковці та фахівці з питань розвитку міст, представники органів регіональної та місцевої влади Львівської області.

До круглого столу підготовлено науково-аналітичну доповідь: Проблеми та перспективи розвитку малих міст Карпатського регіону: науково-аналітична доповідь / [Л.Т. Шевчук, С. Д. Щеглюк, М. І. Мельник, А. В. Шевчук та ін.]. НАН України. Інститут регіональних досліджень [наук. ред. д. е. н., проф. Л. Т. Шевчук]. – Львів. – 2012. – 60 с. (3 д. а.).

Відкрив засідання круглого столу директор Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н., проф. *В. С. Кравців*. Він відзначив піонерний характер даного заходу, наголосив на проблемах розвитку малих міст в умовах перспективної адміністративно-територіальної реформи, сучасних тенденціях та важливості обговорення найгостріших проблем сьогодення.

Із доповіддю на тему «Проблеми та перспективи розвитку малих міст Карпатського регіону» виступила завідувач відділу територіальних суспільних систем і просторового розвитку Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н., професор *Л. Т. Шевчук*. Доповідач ознайомила присутніх з результатами комплексного дослідження оцінки й систематизації проблем розвитку малих міст Карпатського регіону України.

Зокрема, охарактеризувала розвиток мережі малих міст Карпатського регіону у контексті розвитку малих міст України, визначила головні особливості українського та карпатського малих міст. Окреслила суть оцінки проблем розвитку малих міст регіону, де серед найважливіших проблем відзначила питання інформаційного забезпечення соціально-економічного розвитку малих міст, проблеми глобалізаційних викликів малим містам, сучасну демографічну ситуацію в контексті формування та використання трудового потенціалу населених пунктів, проблеми розвитку найменших міст на прикладі міст Львівської області, яка є лідером за кількістю малих історичних міст, а також підняла для наукової громадськості питання інноваційного розвитку промисловості у малих містах з метою диверсифікації містобудівної бази та стимулювання підприємницької діяльності у цих населених пунктах. Важливої уваги набули проблеми регулювання земельних відносин у малих містах та необхідність актуалізації й коригування містобудівної та стратегічної документації. Доповідач розкрила проблеми

© Л. Т. Шевчук, С. Д. Щеглюк, 2013.

перспектив видобування сланцевого газу на території Карпатського регіону, дала свою оцінку майбутнім проблемам водозабезпечення міст регіону. Розкрила основні підходи щодо подолання наявних проблем та попередження нових для перспективного розвитку малих міст Карпатського регіону, серед яких чільне місце належить пропозиціям авторського колективу Інституту та можливостям до співпраці з міськими радами, науковими установами для спільного вирішення важливих проблем розвитку міст.

Таке широке коло проблем розвитку малих міст викликало низку запитань серед учасників круглого столу, на які доповідач дала кваліфіковані вичерпні відповіді.

В обговоренні доповіді взяли активну участь учасники круглого столу. Зокрема, міський голова м. Жидачева *Л. В. Семенович* у своєму виступі зосередив увагу на необхідності зміни ставлення органів державної влади до органів місцевого самоврядування при формуванні міських бюджетів, а також наголосив на вирішенні екологічних проблемах міста шляхом організації екологічної мережі за участю науковців Інституту.

Міський голова міста Мостиськ *С. С. Сторожук* значну увагу приділив проблемам транспортного сполучення та стану доріг у місті та активізації висвітлення проблем розвитку прикордонних малих міст у ЗМІ.

Секретар Моршинської міської ради *М. В. Воєвода* акцентував увагу на особливостях розвитку малого курортного міста та відзначив серед проблемних питань розвиток туристичної та транспортної інфраструктури для залучення іноземних туристів, зокрема, реконструкцію залізничного вокзалу та розвиток сектору дозвілля. Запропонував розробити Програму туристичного розвитку малих міст Львівської області. Звернув увагу громадськості на необхідність узгодження стратегічних пріоритетів розвитку Моршина із пріоритетами Генерального плану. Підтримав думку попередніх виступів щодо ефективності використання бюджетних коштів для реформування освітньої галузі, для реформування житлово-комунального господарства міста.

Секретар Ходорівської міської ради *Р. М. Гапонюк* відзначив, що проблеми в м. Ходорові є аналогічними до проблем усіх малих міст Львівщини. Головною проблемою розвитку міста є занепад промислової бази: закриття низки заводів (молокозавод та цукровий). Запропонував оптимально використати наявні промислові площі міста для формування індустріального парку. Ще одним із шляхів вирішення проблем економічного розвитку міста відзначив відродження добувної промисловості на базі родовищ гіпсу. Підтримав ідею покращення інформаційного супроводу малих міст та запропонував видати статистичний збірник про малі міста області на основі розробленого колективом авторів Інституту статистичного опитувальника.

Секретар міської ради м. Городка *Ю. Б. Віткова* відзначила особливості здійснення адміністративних послуг населенню службовцями міської ради Городка. Висловила думку про доцільність розробки паспортів малих міст Львівської області та удосконалення їх статистичного забезпечення. Запросила колектив науковців для проведення навчання та спільних зустрічей та співпраці з депутатським корпусом м. Городка для кращого розуміння використання наукових підходів у вирішенні проблем місцевого самоврядування.

Значна увага в обговоренні доповіді була приділена актуалізації містобудівної документації, на що *В. І. Дубина* – архітектор Державного Інституту проектування

міст «Містопроект» дав коментар щодо механізмів активізації розробки генеральних планів малих міст, як вимагають положення закону України «Про регулювання містобудівної діяльності». Відзначив можливості Інституту регіональних досліджень НАН України у розробці бізнес-планів розвитку території та підтримку Містопроект у реалізації практичних цілей, а також наголосив, що питання відносно відкритості містобудівної документації є дуже важливим, оскільки це одна з заборук конкурентоздатності міста. Співпраця між двома інститутами можлива у форматі передачі матеріалів генеральних планів максимально пристосованих для рекламних та промоційних цілей.

С. Т. Пухир, к.е.н., доцент Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України, колишній заступник начальника Головного управління економіки Львівської ОДА, безпосередньо брала участь у співпраці з фахівцями Інституту регіональних досліджень НАН України при розробці обласної програми з підтримки розвитку малих міст Львівської області. Вона розповіла про значний досвід в управлінні місцевим розвитком, про розробку авторської діагностики стану розвитку малих міст Львівської області та плідну співпрацю з Інститутом. Акцентувала увагу у виступі на напрямках вирішення проблем розвитку малих міст: децентралізація, проведення адміністративно-територіальної реформи, реформування Бюджетного кодексу та прийняття на державному рівні засад регіональної політики.

Корисним та пізнавальним був виступ к. мед. н. *Ю. М. Панишка*, який наголосив на проблемах якості питної води місцевих мешканців Львівщини.

Заступник голови Львівської обласної ради *В. А. П'ятак* високо оцінив доповідь д.е.н., проф. *Л.Т. Шевчук*, наголосивши на важливості порушених у доповіді та обговоренні питань, а також на завданнях обласної ради при вирішенні проблем регіонального та місцевого розвитку: наповнення місцевих бюджетів, реформування ЖКГ у малих містах, розвиток підприємницької ініціативи у малих містах, саморозвиток місцевих громад через стратегічне планування, залучення інвесторів для розвитку індустріальних парків та відновлення промисловості у малих містах, реалізація АТР через укрупнення територіальних громад. Закликав фахівців Інституту регіональних досліджень НАН України до розробки нових принципів реалізації регіональної політики.

До дискусії долучилися співробітники Інституту регіональних досліджень НАН України: заступник директора Інституту регіональних досліджень НАН України д.е.н., проф. *І. Ф. Коломієць*, д.е.н., проф. *У. Я. Садова*, д. е. н., проф. *Н. А. Мікула* та ін.

На підставі узагальнення підсумків обговорення сучасного стану розвитку малих міст Львівській області та подальших перспектив, учасники круглого столу виробили практичні рекомендації щодо подолання проблем соціально-економічного розвитку малих міст Карпатського регіону.

Рекомендації адресовані головному управлінню економіки Львівської обласної державної адміністрації та місцевим органам влади.

Надійшло 15.02.2013 р.